

Endometrial Polip Ön Tanılı Hastalarda Histeroskopi Sonuçlarımız Hasan Terzi, Ahmet Kale, M.Akif Sargın

Derince Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Kadın Hastalıkları ve Doğum Kliniği, Kocaeli

ÖZET:

Amaç: Endometrial polip öntanısı almış olgular-
da histeroskopi etkinliğinin retrospektif olarak
değerlendirilmesi

Materyal ve Metod: Kasım 2011 ve Şubat 2012
tarihleri arasında kliniğimizde görülen; preme-
nopozal ve postmenopozal 64 hasta retrospektif
olarak değerlendirildi. Endometrial kaviteyi de-
ğerlendirmek için transvajinal ultrasonografi ve
histeroskopi uygulandı.

Bulgular: Hastaların ortalama yaşı 49.4±8.78
yıl. 26 (%40.6) hastada endometrial polip, 14
(%21.9) hastada siklus düzensizliklerine bağlı en-
dometrial değişiklikler, 11 (%17.2) hastada at-
rofik endometrium, 6 (%9.4) hastada submüköz
myom, 5 (%7.8) hastada endometrial hiperplazi,
1 (%1.6) hastada endometrium adenokarsinomu,
1 (%1.6) hastada servikal polip saptandı.

Sonuç: Histeroskopi; premenopozal ve postme-
nopozal hastalarda endometrial patoloji tanısın-
da önemli bir yardımcı yöntemdir .

Anahtar kelimeler: polip, histeroskopi, ultraso-
nografi

İletişim Bilgileri:

Sorumlu Yazar: Dr. Mehmet Akif Sargın

Yazışma Adresi:

Tel: 0 505 350 82 59

E-mail: drmehmetakifsargin@yahoo.com

Makalenin Geliş Tarihi: 15.03.2013

Makalenin Kabul Tarihi: 24.09.2013

GİRİŞ

Endometrial polip; endometrium yü-
zeyinden uterin kaviteye veya uzağa çıkıntı
gösteren çeşitli büyüklükteki tek veya çoğul
doku kitlesi için kullanılan bir terimdir. Büt-
tün yaş gruplarında görülebmesine rağmen
çoğunlukla 29-59 yaş aralığında görülür .

Boyutları 1-2 mm çaptan, bütün endo-
metrial kaviteyi dolduran büyüklüklere kadar

**Our hysteroscopy outcomes in patients with en-
dometrial polyp.**

ABSTRACT:

Objective: A retrospective evaluation of the effec-
tiveness of hysteroscopy in patients with a diag-
nosis of endometrial polyps

Methods: We conducted a retrospective study of
64 premenopausal and postmenopausal patients
seen at a Education and Research Hospital from
November 2011 to February 2012. Patients
underwent transvaginal ultrasonography and
hysteroscopy as part of endometrial cavity evalu-
ation.

Results: Mean gestational age of patients was
49.4±8.78 . Twenty six (%40.6) patients diagno-
sed as endometrial polyp , 14 (%21.9) patients
endometrial disorders, 11 (%17.2) diagnosed as
atrophic endometrium, 6 (%9.4) patients diagno-
sed as submucous myoma , 5 (%7.8) patients
diagnosed as endometrial hyperplasia, 1 (%1.6)
patients diagnosed as endometrial adenocarci-
noma; 1 (%1.6) patients diagnosed as cervical
polyp at hysteroscopy.

Conclusion: Hysteroscopy is today a valuable
tool in diagnosis of endometrial pathology in pre-
menopausal and postmenopausal patients.

Keywords: polyps, hysteroscopy, ultrasonography

olabilir. Polipler sıklıkla fundus bölgesinden
kaynaklanıp, aşağı doğru uzanır. Nadiren en-
dometrial polipler servikal kanal dışına çıkabi-
bilir. Malign transformasyon göstermesi na-
dirdir (1). Endometrial polipleri olan hastalar
menoraji, intermenstrual veya premenstrual
kanamalarla başvurabilirler. Transvajinal ult-
rasonografi endometrial patolojilerin değer-
lendirmesinde noninvaziv ve güvenilir bir
tanı yöntemi olarak bilinmektedir. Jinekoloji

klinalerinde en fazla kullanılan görüntüleme yöntemidir (2,3). Histeroskopi endometrial polip, submüköz myom, uterin anomali ve sineşilerin cerrahi tedavisinde güvenle kullanılan bir yöntemdir (4). Transvajinal ultrasonografinin (TVUSG) kanama anomalileri olan hastalarda ön tanı amacıyla kullanılması tavsiye edilirken, histeroskopinin tanıyı doğrulamak için kullanılması önerilmiştir (5, 6). Çalışmamızda TVUSG ile endometrial polip öntanısı almış ve ardından histeroskopi uygulanmış olgular değerlendirilip, patolojik sonuçlar analiz edilerek; histeroskopinin endometrial patolojileri saptamadaki etkinliğini araştırmayı amaçladık.

YÖNTEM VE GEREÇ

Kasım 2011 ve Şubat 2012 tarihleri arasında hastanemizin kadın hastalıkları ve doğum polikliniğine; anormal uterin kanama ve postmenopozal kanama şikayeti ile başvuran hastalar jinekolojik muayene sonrası transvajinal ultrasonografi ile değerlendirildi. TVUSG , voluson 730 pro (GE) marka 4-8 Mhz transvajinal probu kullanılarak yapıldı. Endometrium oblik ve transvers planda değerlendirildi. Transvajinal ultrasonografide; endometrial kalınlık artışıyla beraber normal endometrial ekojeniteden daha ekojen ve endometriyum-myometriyum birleşim çizgisini aşmayan fokal kalınlaşma tespit edilen hastalara endometrial polip ön tanısı ile histeroskopi planlandı. Endometrial polip düşünülen hastalara siklusün 6-12. günleri arasında histeroskopi yapıldı. Histeroskopide 5.5 mm rijit Storz (Germany) aleti kullanıldı ve uterin distansiyon %0.9 NaCl sürekli akım ile sağlandı. Servikal kanal, tüm kavite ve her iki tubal ostium görülmesi yeterli histeroskopi bulgusu olarak kabul edildi.

Rezeksiyon uygulanan materyallerin tümü patolojik inceleme için gönderildi. Operasyonlar genel ve lokal anestezi altında gerçekleştirildi. Endometrial polip ön tanısı almış premenopoz (n:26) ve postmenopoz (n:38) toplam 64 hasta retrospektif olarak analiz edildi. SPSS programı kullanıldı, veriler ortalama \pm SD (\pm standart deviasyon) ve yüzdeler şeklinde belirtildi.

BULGULAR

Hastaların ortalama yaşı 49.4 ± 8.78 yıl. Operatif histeroskopi ile kavite içinde yer kaplayan lezyonlar bipolar elektrokoter kullanılarak rezeke edildi ve patolojik incelemeye yollandı. Kavitede lezyon saptanmayan vakalara endometrial örnekleme yapılarak işleme son verildi. Histeroskopi sırasında 2 hastaya perforasyon şüphesiyle diagnostik laparoskopi uygulandı. Eş zamanlı yapılan laparoskopide 1 hastada perforasyon tespit edilerek, koter ile kanama kontrolü sağlandı; diğer hastada kanama izlenmedi ve ek bir uygulama yapılmadı. 1 hastanın serviksinde tenekulum ile tutulan alanda kanama olması sebebiyle postoperatif suture edildi. Histopatolojik sonuçların dağılımı (tablo 1); 26 (%40.6) hastada endometrial polip, 14 (%21.9) hastada siklus düzensizliklerine bağlı endometrial değişiklikler, 11 (%17.2) hastada atrofik endometrium, 6 (%9.4) hastada submüköz myom, 5 (%7.8) hastada endometrial hiperplazi, 1 (%1.6) hastada endometrium adenokarsinomu, , 1 (%1.6) hastada servikal polip saptandı

Tablo 1: Histopatolojik sonuçların dağılımı

Histopatolojik Tanı	N (%)
Endometrial polip	26 (%40.6)
Siklus düzensizlikleine bağlı Endometrial değişiklikler	14 (%21.9)
Atrofik Endometrium	11 (%17.2)
Submüköz myom	6 (%9.4)
Endometrial hiperplazi	5 (%7.8)
Endometrium Adenokarsinomu	1 (%1.6)
Servikal polip	1 (%1.6)

TARTIŞMA

Endometrial polip bulunan hastaların %70 den fazlası menoraji veya metrorajiden yakınıdır (7). Çalışmamıza anormal uterin kanama ve postmenopoz kanama nedeni ile başvuran 26 premenopoz, 38 postmenopoz toplam 64 hasta dahil edildi. Poliplerde maligniteye dönüşüm riski düşüktür. Artan yaş, hipertansiyon, tamoksifen kullanımı ve polibin 1.5 cm'den büyük olması bu riski artırır (8). Çalışmamızda endometrial polip ön tanısı ile histeroskopi yaptığımız postmenopozal dönemdeki

1 (%1.6) hastada endometrium adenokarsinomu tespit edildi. Çalışmalarda transvajinal ultrasonografinin endometrial patolojileri tanımadaki sensitivitesi %54, spesivitesi %90, pozitif prediktif değeri %79,5 olarak belirtilmiştir (2,9). Çalışmamızda anormal uterin kanama ve postmenopozal kanama nedeni ile başvuran ve transvajinal ultrasonografi yapılarak, ultrasonografide; endometrial kalınlık artışıyla beraber normal endometrial ekojeniteden daha ekojen ve endometriyum-myo-metriyum birleşim çizgisini aşmayan fokal kalınlaşma tespit edilen hastalara endometrial polip ön tanısıyla histeroskopi yapıldı. Histeroskopi ile alınan materyaller patolojiye yollandı. Histopatoloji sonuçlarında 26 (%40.6) hastada polip tespit edildi. 25 (%39) hastada patoloji saptanmadı. Endometrial patoloji için pozitif prediktif değer %61 bulundu. Histeroskopi günümüzde gelişen aletlerle beraber kolay ve düşük komplikasyon oranı ile güvenli bir şekilde kullanılmaktadır. Köken ve arkadaşları çalışmalarında histeroskopinin endometrial patolojileri tanımadaki sensitivitesi %96.4, spesivitesi %89.2, pozitif prediktif değeri %88.3, negatif prediktif değeri %96.7 olarak saptamışlardır (10-11).

Kılınç ve arkadaşlarının çalışmalarında; histeroskopinin endometrial patolojileri değerlendirilmesindeki etkinliğine bakıldığında, patolojinin endometrial polip tanısı koyduğu 69 olgunun histeroskopide 59'u (%55,6) aynı şekilde tanı almış ve testin duyarlılığı %85,51 olarak, özgüllüğü %67,57 olarak saptanmıştır. Pozitif prediktif değeri %83,10 ve negatif prediktif değeri ise %71,43 olarak tespit edilmiştir (12). Çalışmamızda, histeroskopinin endometrial patolojileri saptamadaki sensitivitesi %87, spesivitesi %96, pozitif prediktif değeri %97.5 ve negatif prediktif değeri %81 saptandı. Sonuç olarak histeroskopi; uterin kavitenin direkt gözlemlenmesi, endometrial polip tanısının konması ve rezeksiyonu için kullanılabilen, kullanım sıklığı giderek artan bir yöntemdir.

KAYNAKLAR

1. Kupfer MC, Schiler VL, Hansen G. Transvaginal sonographic evaluation of endometrial polyps. *J Ultrasound Med* 1994; 13:535-39.
2. Arslan S, Yüksel K, Samay ÖG, , et al. Offi-

ce hysteroscopy versus transvaginal ultrasonography in the evaluation of patients with excessive uterine bleeding. *Gynecol Obstet Reprod Med* 2001;7:36-40.

3. Şimşek T, Üner M, Karaveli Ş, et al. Endometrial patolojilerin değerlendirilmesinde diagnostik histeroskopi ve sonografik endometrial kalınlığın değeri. *T Klin J Gynecol Obst* 1999; 9: 272-75.

4. Bakour SH, Jones SE, O'Donovan P. Ambulatory hysteroscopy: evidence-based guide to diagnosis and therapy. *Best Pract Res Clin Obstet Gynecol* 2006; 20: 953-75

5. Gimpelson RJ, Rappold HO. A comparative study between panoramic hysteroscopy with directed biopsies and dilatation and curettage. A review of 276 cases. *Am J Obstet Gynecol* 1988;158: 489-92.

6. Cacciatore B, Ramsay T, Lehtovirta P, et al. Transvaginal sonography and hysteroscopy in postmenopausal bleeding. *Acta Obstet Gynecol Scand* 1994; 73: 413-16.

7. Preutthipan S, Herabutya Y. Hysteroscopic polypectomy in 240 premenopausal and postmenopausal women. *Fertil Steril* 2005; 83: 705.

8. Anastasiadis PG, Koutlaki NG, Skaphida PG, et al. Endometrial polyps: prevalence, detection and malignant potential in women with abnormal uterine bleeding. *Eur J Gynaecol Oncol* 2000; 21: 180.

9. Özyürek EŞ, Tanrikulu İ, Kaya T, et al. Endometrial polip ön tanılı olgularda histeroskopi sonuçları (79 olgu). *Uzmanlık Sonrası Eğitim ve Güncel Gelişmeler Dergisi* 2006;3(3):187-90.

10. Mercorio F, De Simone R, Landi P, Sarchiana-ki A, et al. Oral dexketoprofen for pain treatment during diagnostic hysteroscopy in postmenopausal women. *Maturitas* 2002; 43:227-81.

11. Köken NG, Coşar E, Kır FŞ, et al. Endometrial Patolojilerin Değerlendirilmesinde Transvajinal Ultrasonografi ve Histeroskopinin Yeri. *The Medical Journal of Kocatepe* 2008; 9: 1-4.

12. Kılınç H, Cengiz H, Kaya C, et al. Endometrial patolojilerin değerlendirilmesinde transvajinal ultrasonografi ile ofis histeroskopinin karşılaştırılması. *Yeni Tıp Dergisi* 2012; 29: 23-26.